

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

ERHVERVS MINISTEREN

18. maj 2018

Besvarelse af spørgsmål 157 alm. del stillet af udvalget den 24. april 2018.

ERHVERVS MINISTERIET

Spørgsmål:

Vil ministeren kommentere henvendelsen af 24/4-18 fra ISOBRO og Dansk Industri, vedrørende de erhvervsmæssige konsekvenser af kommunale genbrugsbutikkers konkurrence, jf. ERU alm. del - bilag 168?

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Til brug for besvarelsen har jeg indhentet bidrag fra Energi-, Forsynings-, og Klimaministeriet, som er ressortansvarlig på området. Ministeriet har oplyst følgende:

”En række af ISOBRO's medlemmer driver frivillige genbrugsbutikker, hvor de sælger genstande, som de modtager direkte fra borgere, virksomheder eller fra kommunen. Overskuddet anvendes i vid udstrækning til velgørende formål – ofte indenfor den kommune, hvor den enkelte frivilligbutik ligger placeret.

Ankestyrelsen har udtalt, at kommuner kan drive egne genbrugsbutikker i forlængelse af de kommunale genbrugspladser, under forudsætning af at genstandene sælges til markedspris og dækker kommunens faktiske omkostninger. Det er således ikke tilladt at anvende gebyrbetalingen fra de kommunale genbrugspladser til at dække et generelt underskud i de kommunale genbrugsbutikker. Desuden må kommunerne ikke forsøge at fremme, at borgere overdrager genstande til kommunen frem for til andre aktører.

ISOBRO anfører, at flere kommuner på baggrund af Ankestyrelsens udtalelse har oprettet egne genbrugsbutikker. Dette sker – ifølge ISOBRO – ofte på bekostning af samarbejdet med de frivillige genbrugsbutikker, som af samme årsag får færre genbrugsgenstande til salg i deres butikker.

ISOBRO har undersøgt økonomien i seks udvalgte kommunale genbrugsbutikker og foretaget en sammenligning med omsætningen i de frivillige genbrugsbutikker i samme kommuner. På baggrund af disse tal fremlægger ISOBRO beregninger, der ifølge ISOBRO indikerer, at den sam-

fundsøkonomiske gevinst ved at kommuner samarbejder med frivilligorganisationerne om salg af deres genbrugsgenstande er større, end hvis kommunerne driver egne genbrugsbutikker. Dette begrundes blandt andet i, at de frivillige butikker har et større overskud end de kommunale butikker, bl.a. fordi de drives af frivillige medarbejdere. Desuden fremhæver ISOBRO, at en stor del af overskuddet fra frivilligorganisationerne bruges til sociale ydelser og projekter i kommunerne.

Ofte etableres de kommunale genbrugsbutikker med ønsket om at fremme genbrug. ISOBRO fremlægger dog beregninger, der indikerer, at det øgede salg af genbrugsgenstande i kommunale genbrugsbutikker modsvares af et fald i salget af genbrugsgenstande i de frivillige genbrugsbutikker. Ifølge ISOBRO indikerer tallene, at den øgede omsætning af genbrugsgenstande i de kommunale genbrugsbutikker ikke har nogen positiv betydning for, hvor meget der genbruges. Det begrundes blandt andet med, at de kommunale genbrugsbutikker satser på let omsættelige varer, som i forvejen bliver solgt i de frivillige genbrugsbutikker.

Ifølge ISOBRO indikerer deres gennemgang af de kommunale regnskaber desuden, at genbrugsgenstandene i de kommunale genbrugsbutikker sælges til under markedspris – enten direkte eller ved afslag i prisen på genstande, der kun har været i genbrugsbutikkerne i kort tid. ISOBRO fremlægger desuden materiale, der kan indikere krydssubsidiering, hvor gebyrerne fra de kommunale genbrugspladser anvendes til at dække underskud i de kommunale genbrugsbutikker. Dermed betaler forbrugere og virksomheder, der afleverer genstande på de kommunale genbrugspladser, indirekte for, at de kommunale genbrugsbutikker drives med underskud.

Endelig reflekterer ISOBRO i materialet over, hvorvidt den beskæftigelseseffekt, der kan være knyttet til kommunernes egne genbrugsbutikker, er større end den afledte beskæftigelseseffekt, der er ved, at frivilligorganisationer støtter velgørende formål i de kommuner, hvor de har genbrugsbutikker.

Ministeriet har ikke verificeret dataindsamlingen og forudsætningerne bag ISOBRO's beregninger. Det er imidlertid regeringens opfattelse, at det frie foreningsliv udgør et vigtigt fundament for det danske samfund. Derfor arbejder regeringen også for, at de frivillige organisationer har gode udviklingsmuligheder.

Regeringens arbejde har bl.a. resulteret i en politisk aftale om en ny model for udlodning af midler fra Danske Spil og Det Danske Klasselotteri. Aftalen skal løfte niveauet af midler for foreninger med faste driftstilskud og give budgetmæssig sikkerhed for bl.a. frivillige organisationer som Røde Kors og UNICEF m.fl., så de kan prioritere mere langsigtede mål for udviklingen af deres organisationer.

Samtidig har regeringen foreslået at fjerne de bindinger i reguleringen af affaldssektoren, der enten de jure eller de facto giver kommunerne ejerskab over store dele af forbrugernes og virksomhedernes affald. Det vil give de frivillige organisationer bedre adgang til de genstande, der kan genbruges eller genanvendes.”

Jeg kan herudover fremhæve, at de udfordringer, der peges på, er nogle af de samme udfordringer, regeringen og en række af Folketingets partier adresserer med *Delaftale om fair og lige konkurrence mellem offentlige og private aktører*.

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre har den 5. april 2018 indgået *Delaftale om fair og lige konkurrence mellem offentlige og private aktører*. Med aftalen er aftalepartierne enige om at sikre en mere fair og lige konkurrence mellem offentlige og private aktører.

Med aftalen er aftalepartierne enige om, at det skal være lettere for private aktører at klage, når de oplever unfair konkurrence pga. offentlig erhvervsaktivitet. I den forbindelse er aftalepartierne principielt enige om behovet for at etablere en tværgående og uafhængig klagemyndighed for offentlig erhvervsaktivitet. Myndighedens konkrete kompetencer i forhold til kommunal og regional erhvervsvirksomhed samt statslig indtægtsdækket virksomhed skal aftales nærmere i efteråret 2018.

Endelig indeholder aftalen tiltag, som skal sikre fair prissætning ved offentlig erhvervsaktivitet. Aftalepartierne er enige om, at prissætningsreglerne i stat, regioner og kommuner så vidt muligt skal ske med afsæt i OECD's anbefalinger til prissætning af offentlige ydelser. Her anbefales bl.a., at der indregnes en passende kapitalforrentning svarende til, hvad flertallet af lignende private aktører indhenter. Ændringer til de statslige prissætningsregler vil træde i kraft efteråret 2018, mens nye prissætningsregler af kommunal- og regional erhvervsaktivitet vil blive indført, når der er vedtaget lovgivning herom i 2019.

Med venlig hilsen

Brian Mikkelsen